

D. O. 4016-14
K. VIII

Nr. 250 (1327). Cena 70 mk.

Wrocław, piątek dnia 3 listopada 1922 r.

Rok V.

ŁOWO TUJAWSKIE

Prenumerata:
na miejscu mk.
1500, na prow.
mk. 1900. Za
odnoszenie do
domu dolicza się
300 mk.
Ogłoszenia za
wiersz nonparel.
Pierwsza strona
200 mk., druga i
trzecia 150 mk.
czwarta 8-lamo-
wa 80 mk. Ogi.
drobne po 50 m.
za wyraz, tłust.
druk, podwójnie.
Najmn. ogł. 500
mk. Dla zagran.
ceny o 200 proc.
wyższe.

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII.
Toruń

Adres Redakcji i Administracji: Biuro Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12:
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26.

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

Wytnij jedną kartkę dla siebie, jedną dla twojej żony, jedną dla twojego syna, jedną dla twojej córki, — a resztą obdziel innych domowników, krewnych, powinowatych, przyjaciół, znajomych, sąsiadów! Czuwaj, aby każda karta dostała się do urny wyborczej, w przeciwnym razie nie będziesz miał spokoju duszy po wyborach! Jeśli wypadną wybory niepomyślnie nosić będziesz do śmierci obciążone sumienie, że nie pomogłeś zbawić Ojczyznę.

Wielkość kartki nie jest przepisana, najlepiej jednak wyciąć kartkę o rozmiarach mniej więcej 7×10 centymetr. Kartka musi być zupełnie czysta, nie może zawierać, prócz wydrukowanej ósemki, żadnych dopisków, żadnych znaków, żadnych rysunków, żadnych kresek ani kropek.

B. BABECKA

powróciwszy z zagranicy
przyjmuje wszelką garde-
robę damską i dziecięcą
do szycia.

CHMIELNA 8.

Analizy

moczu, krwi, r. Wassermana —
plwocin, ropy, wydzielin i t. p.
na choroby weneryczne i inne
Laboratorium M-ra Osowskiego
Włocławek, ul. 3 Maja 13.

Dzwony z Rosji.

31-go b. m. przybyły do Warsza-
wy 3 wagony z dzwonami wywiezio-
nymi podczas wojny do Rosji. Wa-
gony te są ostatnią częścią transpor-
tu rewakacyjnego, wysłanego z
Niżniego Nowgorodu.

Program Mussoliniego.

PARYŻ 31. X. Pat. „Le Matin”
donosi z Rzymu, że Mussolini oświad-
czył w wywiadzie, iż w polityce za-
granicznej będzie stosował politykę
godności narodowej, będzie on usi-
łował zacieśnić węzły przyjaźni z so-
jusznikami, nie lekceważąc przytem
innych mocarstw, które okazują sym-
patję dla Włoch.

Mussolini zapowiedział zwołanie
parlamentu na 7 lub 8 listopada, do-
dając, że w razie, gdyby rząd jego

nie uzyskał większości, będzie się, do-
magał natychmiastowego rozwiązania
parlamentu.

Napad na Ad. Nowaczyń- skiego.

W Warszawie w sobotę wiecz-
rem Adolf Nowaczyński wracał około
godz. 7 min. 15 wraz z żoną do domu.
W najciemniejszym miejscu ul. Złotej
Nr 59 otoczyło ich nagle kilku zbirów.
Jednym z nich uderzył Nowaczyńskiego
jakiś ostrem narzędziem między
oczy. Nowaczyński zalał się krwią,
a z powodu rozbicia szkielec i zranienia
oka był obezwładniony, nie widząc
nic przed sobą. Napastnicy w dal-
szym ciągu zamierzali się nań, ale
osłoniła go p. Nowaczyńska ręką i pa-
rasolką, którą złamało nowe uderzenie.
P. Nowaczyńska zaczęła wołać

o pomoc, a wówczas napastnicy roz-
pierzchli się. Po przybyciu do domu
odwiedzili zranionego lekarze, naprzód
dr. Babski, potem okulista dr. Ka-
mocki, którzy stwierdzili zranienie
białka i przecięcie rogówki. Niebez-
pieczeństwo utraty wzroku nie istnieje.

Zdemalowanie drukarni 8-ki.

RADOMSK, 31. X. Dziś grupa
najemnych opryszków rzuciła bombę
do maszyn drukarni Kanclera, w któ-
rej drukowano kartki wyborcze z 8-ką.
Jedna maszyna zniszczona zupeł-
nie, druga uszkodzona.

O sile wybuchu świadczy naj-
lepiej wyrwany kawał ściany.

PIOTRKÓW 31. X. Dziś niewy-
kryci sprawcy zdemolowali drukarnię,
w której drukowano kartki wyborcze
z 8-ką.

KILKUWERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× Wielka fabryka Widzewska w
Łodzi spalona przed pół rokiem, już
została odbudowana i w tym miesiącu
zostanie puszczona w ruch. Fabryka
będzie zatrudniać 10,000 robotników.

× Ub. niedziel w Łodzi urzą-
dzono wiele wieców za 8-ką. Jak
nas informują 8-ka z każdym dniem

zyskuje całe szeregi nowych zwolen-
ników.

× Młodzież akademicka w Kra-
kowie wystąpiła przeciwko socjalistycz-
nemu pismu „Naprzód”, które dąży
do jeszcze większego zażydzenia uni-
wersytetu.

× W Warszawie powstało nowe
pismo codzienne p. n. Gонец War-
szawski.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Dwa rządy w Turcji—angorski
i konstantynopolski, mają być wkrót-

ce zlikwidowane w ten sposób, że
sultan odda władzę rządowi angor-
skiemu.

× Król Aleksander podpisał akt
ratyfikacyjny nowego traktatu so-
juszniczego między Jugosławią a Cze-
cho-Słowacją.

× Delegaci Ligi Narodów w Wie-
dniu ukończyli badanie programu re-
formy finansowej, opracowanego przez
rząd austriacki. Rokowania toczą się
w dalszym ciągu.

Napad bojówki socjali- stycznej na „Słowo Polskie”.

LWÓW 31. X. Dziś bojówka so-
cjalistyczna trzykrotnie nachodziła re-
dakcję pisma „Słowo Polskie”, lecz
nie zastawszy nikogo w redakcji wy-
chodziła. Kiedy po raz trzeci przy-
szła bojówka do redakcji, obecni na-
ówczas współpracownicy siłą zmusili ją
do opróżnienia lokalu. Bojówką kie-
rował żyd Klarsfeld.

Zarząd Spółki Akcyjnej Cukrowni

„DOBRE”

ma zaszczyt zawiadomić, że w myśl § 49 Statutu

22-gie ogólne zwyczajne zebranie akcjonariuszów Cukrowni „Dobre”

odbędzie się w dniu 25 Listopada 1922 r. o godz. 3 pp. w Cukrowni „Dobre” pow. Nieszawski.

PORZĄDEK OBRAD:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Bilans za rok oper. 1921/22.
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej.
- 4) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu za rok 1921/22 oraz udzielenie Zarządowi pokwitowania.
- 5) Podział zysków za rok 1921/22 i termin wypłaty dywidendy.
- 6) Budżet i plan działań na rok 1922/23.
- 7) Wybór ustępującego członka Zarządu z kolei starszeństwa i jednego zastępcy oraz 3 członków Rady Nadzorczej i 5 członków Komisji Rewizyjnej.
- 8) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytu w instytucjach finansowych w miarę rzeczywistej potrzeby.
- 9) Udzielenie Zarządowi pełnomocnictwa do przeszacowania fabryki i przewalutowania kapitału zakładowego stosownie do ustanowionych przez Rząd wymagań.
- 10) Wnioski Akcjonariuszów.
- 11) Wnioski Zarządu.

Wielki skandal wśród enperowców we Włocławku.

Nieuczciwość N. P. R.

List otwarty p. Edwarda Bergiera, b. sekretarza N. P. R.

Do Robotników Pol. Zjednoczenia Zawodowego i członków N. P. R. we Włocławku.

Niniejszem podaję tą drogą do wiadomości, że na żądanie Waszych zarządów przeprowadzone rewizje w Waszych kooperatywach i Związkach wykazały wielkie nadużycia i malwersacje dobra społecznego, które przy pomocy Waszych posłów, chcących ubiegać się o mandaty poselskie i senatorskie, zostały zatuszowane przez odwołanie mnie nagle na posadę rządową i zwolnienie mnie z posady kierownika Waszych Związków, a to celem, by wyznaczona przez Radę Naczelną N. P. R. i Z. Z. P. komisja władz naczelnych nie miała sposobności wykazać, że Wasi kandydaci stoją pod zarzutem popierania i tolerowania w łonie tak związków N. P. R., jak i Z. Z. P. paskarstwa, szmuglerstwa, fałszu, obłudy, szantażu, korupcji i malwersacji w kooperatywach.

Koledzy i Koleżanki! Rodacy!

Zanim przeto oddacie swój głos na ludzi, którzy w pierwszym rzędzie nie z Wami konferencje odbywać powinni, lecz z p. Prokuratorem, którzy sami Wam głosili przed ubieganiem się o fotel senatorski, że kto toleruje złodziei jest sam złodziejem, powinniście zażądać, by ta komisja od 2-go kwietnia b. r. wyznaczona przybyła i uwolniła Was od ludzi, którzy dla celów egoistycznych zbezczeszcili Wasz sztandar narodowy.

Kto jest p. Lednicki.

Machinacje przeciw armii polskiej i list Lerchenfelda.

Akt rewolucyjnego rządu rosyjskiego o uznaniu praw Polski do niepodległości i zjednoczenia, postanowił wyzyskać obóz narodowy, upatrujący interes Polski w zwycięstwie koalicji, w tym kierunku by zorganizować po stronie rosyjskiej olbrzymią, liczącą kilkaset tysięcy armię polską.

W ten sposób zostałby zneutralizowany fakt walki legionów Piłsudskiego po stronie państw centralnych i dla całego świata stałoby się jasnym, że naród polski, wyraźnie stanął w wojnie światowej po stronie koalicji. Nie było to na ręce konspiracji międzynarodowej, której wybitnym członkiem był Lednicki, nie sprzyjało też planom osobistym p. Lednickiego, to też rozwinął on niesłychanie zacieklą kampanję przeciwko inicjatorom organizacji wojska polskiego w Rosji, popierany przez cały obóz t. zw. demokratyczny czyli germanofilski.

Niedopuszczony przez Waszych posłów, a przedewszystkiem przez p. Rajcę Szymona, by na Waszych zebraniach tę smutną prawdę podać Wam do wiadomości, zmuszony jestem tą drogą Was o tem zawiadomić, a żegnając Was i dziękując Wam za współpracę przez półtoraroczny pobyt wśród Was oświadczam, że na Wasze żądanie służyć Wam będę wiadomościami na podstawie dowodów, będących w moim ręku.

Z poważaniem

Edward Bergier,

b. kierownik Zw. Zaw. Zjed. Pol. i sekretarz okręg. N. P. R. we Włocławku.

Adres: Edward Bergier, urzędnik pocztowy, główna poczta, Warszawa 1.

Sekretarz Okręgowy N. P. R. we Włocławku, który, każdy przyzna, musi sprawy dokładnie znać w liście swym do Rady Naczelnej N. P. R. postawił w poważny stan oskarżenia tutejszy Zarząd N. P. R. i »obydwóch posłów suwerennych« na czele z p. Rajcą z ziemi kujawskiej. Lecz Rada Naczelna N. P. R. nie zareagowała na to, wobec tego p. Bergier zgłosił swe wystąpienie z partji i list swój kończy w ten sposób:

»Przeto dotąd jako członek karny wyczerpał wszystkie środki prawne statutem organizacyjnym przewidziane w obronie swych praw obywatelskich i swego honoru uważam sobie za niewłaściwe dalsze należenie do partji popierającej i tolerującej w swym łonie członków zajmujących i ubiegających się o wysokie mandaty którzy w myśl odbytych konferencji i przedłożonych memoriałów stoją pod zarzutami bądź tolerowania bądź popierania paskarstwa, szmuglerstwa, fałszu obłudy, szantażu korupcji i malwersacji w kooperatywach, upraszam o skreślenie mnie z listy swych członków, zastrze-

P. Lednicki i jego obóz ponoszą winę rozłamu na zjeździe wojskowych polaków w lecie 1917 r. i zupełne skrupowanie przez ówczesny rząd Kiereńskiego, akcji werbunkowej do korpusów polskich.

Jeżeli nie strony Lednickiego to w każdym razie z obozu jego zwolenników wyszła denuncjacja polskiego Naczelnego Komitetu Wojskowego w Petersburgu przed »Wcikiem« bolszewickim o utrzymanie stosunków z antybolszewickimi wojskami gen. Kornitowa. W odezwie »Wciku« z dn. 7 września 1917 r. wyjaśniono, że władze bolszewickie przeprowadziły rewizję w Komitecie ulegając »natarczywym żądaniom« wojskowych polaków.

Moralną odpowiedzialność ponosi też Lednicki za smutne wypadki w Białogrodzie, gdzie zbuntowały się kilkatisięczne oddziały zapasowe formacji polskich i poddały się rozkazom władz bolszewickich.

Ze Lednicki kierował się wyłącznie względami na interes Niemiec nie zaś błędnymi poglądami na interes polski, dowodzi ogłoszony w roku

gając sobie prawo dochodzenia swych praw na drodze prawnej.

Warszawa dn. 15 paźd. 1922 r.
Edward Bergier.

Dlaczego głosujemy na 8-kę.

Na 8-kę głosujemy dlatego, że widzimy na jej czele nazwiska najpoważniejszych mężów w kraju — ludzi, którzy niczem nie splamili swego imienia, z których możemy być dumni jako Polacy. Dość wymienić, że na czele tej listy stoją: marszałek Sejmu Wojciech Trąpczyński, obrońca Warszawy i całej Polski, generał broni, Józef Haller, obrońca Śląska, Wojciech Korfanty, zasłużony minister Skirmunt, którego wychwała Francja, uczony profesor Głębicki i inni.

Na 8-kę głosujemy dlatego, że ludzie, co się skupiają około 8-ki, wybierają na posłów najznakomitszych mężów w kraju, pragną dobra dla Ojczyzny, pragną wyleczyć naszą państwowość z tak wielu niedomagań, w które nas wpędzili socjaliści. Tacy ludzie zasługują na zupełne zaufanie, możemy im wierzyć, że będą uczciwie pracowali dla dobra Polski.

Na 8-kę głosujemy dlatego, że przeciwko 8-ce występują z niepohamowaną zawziętością wszyscy wrogowie państwa, a więc żydzi, niemcy, rusini, socjaliści, wyzwoleńcy, pasko-piasty, enperowcy i bolszewicy. Jeżeli wrogie nam mniejszości narodowe i wyrotowe partje taką straszną zieją nieważnością względem ósemki, musi tedy ta ósemka być rzeczą dobrą, musi prowadzić walkę z temi partjami i stronictwami, których jedynym dążeniem jest zniszczenie Polski.

Na 8-kę głosujemy dlatego, że ludzie wystawieni jako kandydaci na 8-ce i wszyscy popierający ósemkę, wzięli sobie za hasło: Bóg i Ojczyzna. A więc będą bronić wiary św., Kościoła i Ojczyzny wobec niezliczonych wrogów, którzy starają się oderwać lud od Kościoła św. i od wiary świętej katolickiej.

Na 8-kę głosujemy dlatego, że najlepsi nasi przyjaciele, jak Francuzi, mówią, że w Polsce dopiero podówczas może nastać ład i porządek, o ile 8-ka odniesie walne zwycięstwo.

Na 8-kę głosujemy dlatego, że ludzie, których sztandarem jest Bóg, Wiara i Ojczyzna, a którzy skupiają się około 8-ki, przyrzekli walczyć o wytworzenie handlu i przemysłu polskiego, o przeprowadzenie reformy rolnej i t. d.

Bracia nie dajmy się otumanić.

1919 list, jaki wystosował w charakterze urzędowego przedstawiciela Rady Regencyjnej w Moskwie, do hrabiego Lerchenfelda w Warszawie.

Pisał on w nim między innymi »Prasa polskich bolszewików szerzy tu wśród setek i tysięcy dawnych i nowych emigrantów Polski zacieklą agitację przeciw państwu polskiemu, rządowi, Radzie Regencyjnej i tutejszemu przedstawicielstwu. Podszczuwa ona masy przeciw Niemcom i przeciw porozumieniu polsko-niemieckiemu. Agenci sojuszników (p. Lednicki miał tu na myśli polityków obozu narodowego — przyp. red.) werbują polaków dla sprawy koalicji i posyłają na Murman i do Czecho-Słowaków. Polska przedstawicielstwo zaś (t. j. Lednicki przyp. red.), którego zadaniem (!) byłoby przeciwdziałać tej idącej z dwu krańców, lecz ostatecznie zgodnej co do celu skutku agitacji, wskazując na to, że w ramach porozumienia polsko-niemieckiego możliwa jest budowa państwa polskiego, musi patrzeć na to, że wpływ jego na masy polskie niknie, że zacieklej agitacji bolszewików i agentów

Różni fałszywi prorocy przychodzą do nas i obiecują nam stworzyć raj na ziemi, byleśmy tylko nie głosowali na 8-kę. Nie wierzymy im, to wilcy w owczej skórze, którzy nas wywodzą w pole, aby nas obdrzeć. Nie dajmy się uwodzić obłudnikom i szarlatanom, którzy zachwalają swoje listy, a potępiają 8-kę. Nie wierzymy zwłaszcza tym, którzy zachwalają jedynkę, dwójkę lub trójkę — to są najgorsi z najgorszych.

W niedzielę idziemy do urny wyborczej i abyśmy nie żalowali w przyszłości, żeśmy Polskę zaprzędali, aby hańba nie okryła naszego czoła, głosujemy na 8-kę.

Bracia! 8-ka to nasza lista.

Pod znakiem

8

zwyciężymy.

5,000 mk.

temu, kto odgadnie, dlaczego „niezawista inteligencja radykalna” nie wystawiła w naszym szeregu swej listy N. 10 z p. Downarowiczem na czele? Termin odpowiedzi: — piątek godz. 10 rano.

KATOLIK.

Co niesie dzień?

KALENDARZYK.

Dnia 3 listopada 1922 r.

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących Świętych Pańskich: św. Kartusa, ucznia ap.; św. Germana, Teofila, Cezarego i Witalisa, męczenników; św. Walentyna, kapłana i Hilarego, Djakona, męczenników; św. Wenefrydy, dziewicy i męczenniczki;

Wypadki historyczne.

1237 † króla Władysława Łaskonogiego.
1771 Porwanie z Warszawy króla Stanisława Augusta.

Niefortunny występ. W dniu 24 października b. m. w sali kina-teatru »Nowości« przy wypełnionej widowni odbyło się szumnie zapowiadane przedstawienie »artystów z Bydgoszczy«. I oto jaki bolesny spotkał zawód zebraną publiczność! Gra i wykonanie »artystów« nietylko, że bardzo wiele pozostawiało do życzenia, lecz nawet w zupełności, powiedzieć można, robiły wrażenie jakiegoś bardzo miernego spektaklu domowego lub szkolnego. Doprawdy należy podziwiać, jak mogli ci ludzie wystąpić na scenę publicznie i to za drogiimi biletami z takim dobozem sił i i repertuaru, z taką nieudolną deklamacją i isticie »słowicznym głosem«, jakim częstowała słuchaczy występująca tu »śpiewacz

koalicji otwiera się upusty«.

»Mysł Niepodległa« w Nr. 467 z dn. 6 grudnia 1918 r. po przytoczeniu listu powyższego pisała: »List ten wywarł wrażenie piorunujące, albowiem dawniej, p. Lednicki przez p. Antoniego Zwana zwracał się do koalicji z płomiennymi artykułami, gdy tu denuncjował koalicję, jej ambasadorów i polaków, iż wysyłają na Murman do szeregów żołnierzy«.

»Fakt zdrady Lednickiego na podstawie tego dokumentu nie ulegał żadnej wątpliwości. Wychodząca w Moskwie »Trybuna« w Nr. 222 z dnia 21 listopada 1918 r. opublikowała w całości ten list, zaś Antoni Zwan pomieścił go w Gazecie Warszawskiej z dn. 5 stycznia 1919 r., kiedy Lednicki był już w Warszawie i starał się wypłynąć z kolei w Polsce niepodległej«.

Powołując się na powyższą opinię powstrzymujemy się od komentarzy.

(D. c. n.)

Wyborcy!

**Kto nie chce, by Polską rządili Żydzi i obieżywiaty,
Kto nie chce, aby w Polsce wiara katolicka zamarła,
Kto nie chce, aby nierząd i nieład rozsądził państwo,
Kto nie chce, aby mu pierwszy lepszy zbój bezkarnie
zabrał, co uczciwie zarobił,**

**Kto nie chce, aby w szkołach dusze dzieci zatruwano,
Kto nie chce, abyśmy milionami płacili za funt chleba,
Kto nie chce, aby polski pieniądz zrównał się z rublem
sowieckim,**

**Kto nie chce, aby złodzieje i oszuści i złodziejscy patro-
nowie władali krajem,**

**Kto nie chce nędzy i głodu,
Kto nie chce djabłu i jego sługom zaprzedać duszy,**

**niech glosuje 5 i 12 listopada na
Numer**

8

**a uniknie wszystkich plag i nieszczęść
dla siebie i Polski.**

ka. Więc to miał być teatr z Bydgoszczy? Czy to możliwe? Chyba jakaś pomyłka? Jak mogli tacy «artyści» odważyć się tak lekceważyć sobie przyzwoitą publiczność wło-clawską? Z. O.

Kronika kościelna. W dniu Wszystkich Świętych uroczystą sumę pontyfikalną celebrował Najd. Pasterz diecezji w asyście ks. ks. kan. Gruchalskiego i Kruszyńskiego. Kazanie wygłosił ks. prałat Borowski. Nieszpory wraz z procesją żałobną również celebrował Najd. Pasterz diecezji.

Z powodu niepogody procesja na cmentarz nie odbyła się, natomiast ks. proboszcz Straszewski urządził uroczyste modły na cmentarzu, gdzie zebrało się kilka tysięcy ludzi.

W dniu Zaduszek jutrznia rozpoczęła się o g. 8 r. O g. 9 r. Najd. Pasterz diecezji odprawił nabożeństwo żałobne wraz z konduktem i procesją, stosownie do przepisów liturgicznych na ten dzień przypadających. W nabożeństwie brało udział wojsko.

Nadużycia agitatorów z P. P. S. W Kamieńsku (z Piotrkowskiej) agitatorzy socjalistyczni pobrali od robotników zaliczkę na tanią przydziałową mąkę, — tymczasem mąki nie dostali, gdyż poszła do rąk żydowskich na pasek. Robotnicy oddali sprawę tę do prokuratora, żeby choć zaliczkę swą wycyfać i rzekomych obrońców proletariatu ukarać.

Ze straży. 31 października starosta wło-clawski zwołał wszystkich naczelników straży z powiatu wło-clawskiego i wydał im instrukcję co do pełnienia swych obowiązków w dniu 5 listopada przy obwodowych komisjach wyborczych.

Strajk czeladników szewckich zażegnany. Majstrowie szewccy biorąc pod uwagę obecną wyjątkową drożyzną i ciężkie warunki materialne swych czeladników, zgodzili się w d. 2 listopada na podwyżkę płacy o 50 procent.

Pasek w dalszym ciągu wzrasta. Rzeźnicy żądają obecnie za funt kielbasy 1,000 mk.

Zmiana własności. Nieruchomość № 59 przy ul. Łęskiej nabył rejentalnym aktem p. Kuczyński i S-ka.

Jarmarki. 7 listopada odbędzie się jarmark w Nieszawie zaś 8 listopada w Czernikowie za Wisłą.

Pod adresem Zarządu st. Wło-clawek Dochodzą do nas częste skargi, że znajdująca się na st. Wło-clawek przechowalnia pasażerskiego bagażu ręcznego w ciągu dnia niejednokrotnie bywa zamykana i to na czas dłuższy, wskutek czego dążący na pociągi pasażerowie, zgłaszając się po swoje rzeczy nawet na 20—30 minut przed odejściem pociągu nie mogą takowych odebrać, gdyż przechowalnia ta nie wiadomo dlaczego bywa zamknięta; Taki «porządek» jest niedopuszczalny i przechowalnia powinna w zupełności służyć do celu,

na jaki jest przeznaczona, inaczej niema ona racji bytu i lepiej ją skasować, a nie narażać ludzi na przykrości i straty. Z. O.

Stan zdrowotny Za czas od 22 do 28 października r. b. stwierdzono w powiecie Wło-clawskim następujące przypadki chorób zakaźnych:

We Wło-clawku: 6 przypadków odry.

W Dziwiu gm. Przedecz: 2 przypadki duru brzuszego.

W Rogózkach gm. Przedecz: 1 przypadek czerwonki.

W Rowalkach gm. Lubień: 1 przypadek śmierci na dur brzuszny.

Wiec w Chodczu. W środę 1-go b. m. (w uroczystość W. Świętych) o godz. 1 i pół pp. w sali straży ognio-wej w Chodczu odbył się wiec walny pod przewodnictwem miejscowego sędziego pokoju p. Ostaszewskiego, na którym wobec tysięcznego tłumu słuchaczy z różnych warstw społeczeństwa, przeważnie robotników. Przemawiali z ramienia Chrz. Zw. Jedn. Narod. wydelegowani z Warszawy i Wło-clawka prelegenci: pp. M. Małczyński, S. Musiałek, J. Jedryka, J. Wachowicz i L. Sokołowski. Napiętno-wali oni w dość ostrej formie działalność przywódców lewicowych i skrytykowali dotychczasową gospodarkę organów aparatu rządowego, nawołując w gorących słowach do jedności bratniej miłości całego narodu. Nastrój podczas tego wiecu panował podniosły i porządek trwał wzorowo, tylko w chwili, kiedy wznoszono okrzyki na cześć gen. Hallera, Korfiantego i 8-ki, ktoś z tłumu dorzucił: «niech żyje Piłsudski!», usiłując zakłócić spokój ogólny. Pomimo niejednokrotnych nawoływań tych anonimowych opo-entów do zabrania głosu w dyskusji nikt się nie zgłosił, wobec czego wyniesiono rezolucję, w konkluzji której uchwalono głosować na listę № 8, odśpiewawszy jednolitym chórem «Rotę».

Zbrojny napad bandycki. Dn. 25 października trzech uzbrojonych w rewolwery bandytów napadło na mieszkanie kolonisty Edwarda Kelmana we wsi Gonty-niemieckie gm. Ruszkowo. Bandydzi zażądali wydania gotówki i cenniejszych przedmiotów, czemu sprzeciwiła się rodzina Kelmanów pomimo groźby rewolwerów. Na przeciw zareagowali bandyci terrorem bijąc Kelmanową rączką rewolwerową w twarz i raniąc lekko w rękę Kelmana. Na krzyk terroryzowanych nadbiegli sąsiedzi, lecz bandyci zdążyli uciec pościgu. Jest to już trzeci napad dokonany w październiku w gminie Ruszkowo.

Zabójstwo. Policja miejscowa została zawiadomiona o popełnionym zabójstwie we wsi Górny gm. Łąck pow. gostyńskiego. Ciało zabitego Karola Reina znaleziono pod wioską. Policja miejscowa prowadzi śledztwo.

Ucieczka z więzienia. Z więzienia w Sierpcu zbiegła niejaka Józefa Frydrykowska. Powiadomiona

miejscowa policja przez sierpecką prowadzi poszukiwania.

Aresztowanie. Funkcjonariusze wydziału ekspozytury śledczej aresztowali Janinę Jabłońską, poszukiwaną przez policję plocką. Aresztowana odesłano do Plocka.

TELEGRAMY.

Palenie bożków socja-lizmu.

RZYM 31. X. (PAT.) Faszyci i nacjonałisci przeciągają ulicami miasta. Dom związku socjalistycznego obsadzony został przez faszystów, którzy wywiesili nad nim chorągiew trójkolorową. Portrety Marka i Lenina, które znajdowały się w tym domu zostały spalone.

Turcy obsadzają Trację.

BORDEAUX (AW.). Według doniesień z Konstantynopola pierwszy oddział żandarmerji tureckiej w sile 500 ludzi udaje się do Tracji dla obsadzenia tej prowincji. Wysyłanie dalszych oddziałów jest w toku. Wogóle obsadzenie Tracji dokonane ma być przy pomocy samodzielnych oddziałów, które będą obejmowały przeznaczone sobie odcinki.

Gdańsk i Polska.

GDANSK, 31.10 (Pat). Orzeczenie wysokiego komisarza Ligi narodów gen. Hackinga w sprawie dzierżawy terenów w porcie gdańskim, uwzględniające do pewnego tylko stopnia interesy polskie w myśl konwencji i traktatu pokojowego, wywołało ogromne wzburzenie w tutejszej prasie niemieckiej, która oświadcza, że orzeczenie gen. Hackinga uwzględnia żądania polskie w bardzo szerokiej mierze. «Wydaje się wprost niewiarogodnym — piszą tutejsze dzienniki niemieckie — aby obywatel obcego państwa mógł być uprzywilejowany w stosunku do obywateli własnego państwa. Przeciw temu orzeczeniu gen. Hackinga senat musi bezwarunkowo złożyć protest. Dzienniki niemieckie zaznaczają dalej, że gen. Hacking przekroczył swoje kompetencje.

„Mniejszości narodowe” na Litwie.

RYGA, (A.W.). Centralna komisja wyborcza na Litwie usiłuje przez fałszywe interpretowanie instrukcji wyborczych pozbawić mniejszości narodowe 9 mandatów ze zdobytych, jak wiadomo, 13. W ten sposób Polacy utraciliby 3 mandaty.

× Delegacja belgijska opracowuje nowy projekt sanacji finansów niemieckich. Projekt zostanie przedstawiony niezwłocznie po przybyciu do Berlina.

OFIARY.

Złożono w Administracji Słowa Kuj. Na budowę kościoła Ś-go Stanisława.

Zamiast światła w dniu Zadusznym na grobach najbliższych osób składa St. Kwiatkowski 5,000 mk.

Na ochronę przy ul. Biskupiej.

Urzednicy sądowi dla uczczenia pamięci przedwcześnie zgasłego ś. p. Józefa Domańskiego sędziego sądu okręgowego złożyli 57,867 mk.

Choroby żołądka, kiszek, nerek, obstrukcje, hemoroidy i t. p. radykalnie leczą **Szwajcarskie gorzkie zioła** Dr. Bauera — oryginalne z marką „Kogut”. Sprzedają apteki i sklepy apteczne.

OGLOSZENIA DROBNE.

Do sprzedania maszyna „Singera”, w dobrym stanie. Wiadomość: ul. Wiejska 10, W. Miklaszewski.

Łózka i inne sprzęty domowe na sprzedaż. Tumsk Nr. 1. Walter.

Magazyu mebli T. Dzieciolowski we Wło-clawku, ul. Cyganka Nr. 11 w podwórzu.

Majątek 13 włók drenowanej od skiby do skiby pszenno-buraczanej ziemi, budynki murowane, dom mieszkalny ala willa o 10 pokojach, kuchni, własny torf, staw zarybiony, ogród owocowy. Inwentarz żywy i martwy nadkompletny. Cena 130 mil. mk.

Parowa fabryka pokostu, lakieru, farb i t. d. z urządzeniem, budynkami, 6 morgowym placem, z inwentarzem żywym i martwym oraz z całym zapasem materiałów surowych i gotowym towarem. Fabryka w pełnym biegu, zatrudnia około 40 ludzi. Cena 120 mil. mkp. Szpichlerka 22 m. 2.

Rutynowany buchalter chrześcijanin znający buch. Amerykańską i Włoską władający językiem angielskim, poszukuje posady od zaraz. Oferty do Administracji pod „Buchalter korespondent Amerykański”.

38 włók ziemi pszenno-buraczanej, budynki murowane, pałac o 22 pokojach nowoczesnie urządzone. Inwentarz żywy i martwy nadkompletny. Szosa i kolej na miejscu. Cena 330 mil. mkp. Szpichlerka 22 m. 2.

24 włoki pszenno-buraczanej ziemi, budynki wszystkie z palonej cegły, pod dachówką i blachą, wodociąg we wszystkich budynkach, elektryczność, pałac o 18 pokojach, nowoczesnie urządzone. Maszyny rolnicze nadkompletne, lokomobila, 2 plugi benzynowe. Cena 200 mil. mkp. Szpichlerka 22 m. 2.

BIURO Komisowo-Handlowe

Wło-clawek, ulica Szpichlerka 22 m. 2

Pośredniczy

przy kupnie i sprzedaży majątków ziemskich, posesji miejskich, placów, młynów, tartaków, cegielni, przedsiębiorstw przemysłowych, fabryk, kinematografów, hoteli, restauracji, sklepów i t. p. . . .

Biuro posiada swoich przedstawicieli w Poznańskim i na Pomorzu

Baczność! Ważne dla WPa-nów Obywateli Ziemskich, Kupców i Przemysłowców, jako **JEDYNA POLSKA FIRMA**, załatwia wszelkie interesa handlowe w całej Rzeczpospolitej. . . .